

**2011 թ. ընթացքում մարդկանց շահագործման՝ թրաֆիքինգի դեմ պայքարի ուղղությամբ ՀՀ ոստիկանության ծառայողների կողմից իրականացված աշխատանքների մասին**

**1. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 132-րդ, 132<sup>2</sup> հոդվածներ՝ «Մարդու թրաֆիքինգը կամ շահագործումը» և «Երեխայի կամ հոգեկան խանգարման հետևանքով իր արարքի բնույթն ու նշանակությունը գիտակցելու կամ դա դեկլարելու հնարավորությունից զրկված անձի թրաֆիքինգը կամ շահագործումը»**

*/Նախկին խմբագրությամբ՝ 132-րդ, 132<sup>1</sup>-րդ հոդվածներ՝ «Շահագործման նպատակով մարդուն հավաքագրելը, փոխադրելը, հանձնելը, թաքցնելը կամ ստանալը» և «Մարդուն պոռնկության կամ սեռական շահագործման այլ ձևերի մեջ, հարկադիր աշխատանքի կամ ծառայությունների ներգրավելը կամ ստրկության կամ ստրկությանը նմանվող վիճակի մեջ դնելը կամ պահելը»/*

2011 թ. ընթացքում վարույթ է իրականացվել մարդկանց թրաֆիքինգի կամ շահագործման հատկանիշներով քրեական **14** գործերով, որոնցից **5-ը**՝ նախկինում հարուցված և 2011թ. փոխանցված գործեր են, **3-ը**՝ վերսկսվել են հետախուզվողների հայտնաբերման կապակցությամբ, **1** գործ 2010թ.-ին հարուցվել էր ՀՀ քր.օր.-ի 262-րդ հոդվածով, փոխանցվել 2011թ. այնուհետև վերաորակվել է 132<sup>2</sup>-րդ հոդվածի իսկ **5** գործերը՝ հարուցվել են 2011թ.-ին:

Վերոգրյալ **14** գործերից **10-ը**՝ վերաբերել են կանանց պոռնկության շահագործմանը, **1-ը** ՀՀ-ում անչափահասի շահագործմանը՝ մուրացկանության մեջ ներգրավելու միջոցով, որը սակայն 2011թ. ընթացքում վերավորակվել է 170-րդ հոդվածի, իսկ **3՝** ՌԴ-ում ՀՀ քաղաքացիների աշխատանքային շահագործմանը: Պոռնկության շահագործման **10** գործերից **6-ը** ներքին թրաֆիքինգի կամ շահագործման դեպքեր են, **3-ի** շահագործումը իրականացվել է ԱՄԷ-ում, իսկ **1՝** Թուրքիայում:

Նշված գործերով հայտնաբերվել և տուժող են ճանաչվել նոր՝ **13** զոհեր, որոնցից **12-ը** կանայք: Թվով **13** զոհերից **6-ը**՝ հանցագործության կատարման ընթացքում եղել են անչափահասներ:

Իրենց համաձայնությունը հետագա աջակցություն ստանալու համար տվել և ՀԿ-ներ են ուղղորդվել վերոգրյալ տուժողներից թվով **4** զոհեր, ինչպես նաև թրաֆիքինգի ենթարկման վտանգի տակ հայտնված **1** անձ: **1** անչափահաս զոհի հնարավոր չի եղել ուղղորդել, քանի որ վերջինս գտնվում է ՀՀ ԳԿՆ Հանրապետական թիվ **1** հատուկ կրթահամալիրում, իսկ մյուս զոհերը չեն համաձայնել ուղղորդվել ՀԿ-ներ պատճառաբանելով, որ նպատակահարմար են համարում

ռեաբիլիտացվել իրենց ընտանիքներում, սակայն շարունակվում են այդ ուղղությամբ նրանց հետ աշխատանքները:

2011թ.-ի նոր մեղադրյալները թվով **13**-ն են:

| <i>2011թ. ընթացում 132 հոդ. նոր հարուցված քր. գործեր</i>                 |                                   |                  |                    |                      |                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------|--------------------|----------------------|--------------------------------------------------|
| Քր. գործ                                                                 | Նոր զոհ                           | Նոր մեղադրյալ    | Սկզբնաղբյուր երկիր | Վերջնական երկիր      | Շահագործման ձևը                                  |
| 5                                                                        | 7 որից կին-6<br>Անչափահաս<br>-5   | 4 որից<br>կին-3  | ՀՀ                 | Թուրքիա<br>ՌԴ        | Պոռնկություն<br>Աշխատանքային                     |
|                                                                          |                                   |                  |                    |                      |                                                  |
| <i>2011թ. ընթացքում 132, 132<sup>2</sup> հոդ. վերադրակված քր. գործեր</i> |                                   |                  |                    |                      |                                                  |
| 1                                                                        | 1 որից կին-1<br>Անչափահաս<br>-1   | 1 որից<br>կին-1  | ՀՀ                 | ՀՀ                   | Պոռնկություն                                     |
| <b>ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԸՍՏ ՎԱՐՈՒՅԹԻ</b>                                            |                                   |                  |                    |                      |                                                  |
| 14                                                                       | 13 որից կին-12<br>Անչափահաս<br>-6 | 13 որից<br>կին-7 | ՀՀ                 | ՀՀ, ԱՄԷ, Թուրքիա, ՌԴ | Պոռնկություն<br>Մուրացկանություն<br>Աշխատանքային |

2011թ.-ի ընթացքում վարույթ իրականացված քրեական **14** գործերից **5**-ը ուղարկվել են դատարան, **8** -ը գտնվում են քննության ընթացքում, **1**-ը կասեցվել է ՀՀ քր.դատ.օր.-ի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով: Նշված քր. գործերով **15** անձի վերաբերյալ մեղադրական եղրակացությունները ուղարկվել են դատարան:

01.01.2011թ.-ի դրությամբ հետախուզման մեջ են գտնվել **17** անձինք, 2011թ. ընթացքում հայտնաբերվել են **5**-ը, հետախուզում է հայտարարվել **4**-ի նկատմամբ: 31.12.2011թ.-ի դրությամբ ՀՀ քր. օր.-ի 132-րդ հոդվածի հատկանիշներով հանցագործություն կատարելու համար հետախուզման մեջ են գտնվում թվով **16** անձինք:

| <b>2011թ. ՀՀ քր. օր.-ի 132 հոդվածով հետախուզվողներ</b> |                                                   |                          |                          |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 01.01.2011թ.-ի դրությամբ                               | 2011թ.-ի հաշվետու ժամանակահատվածում հայտարարվել է | 2011թ.-ին հայտնաբերվել է | 31.12.2011թ.-ի դրությամբ |
| <b>17</b>                                              | <b>4</b>                                          | <b>5</b>                 | <b>16</b>                |

**2. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 166-րդ հոդված՝ «Երեխային պոռնկության կամ պոռնկագրական բնույթի նյութեր կամ առարկաներ պատրաստելու հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելը»>**

2011թ.-ի ընթացքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի նախկին խմբագրությամբ՝ 166-րդ հոդվածի՝ անչափահասին պոռնկության հետ կապված գործողություններ կատարելուն ներգրավելու հատկանիշներով վարույթ է իրականացվել նախկինում հարուցված և փոխանցված քրեական 1 գործով: Այդ գործով նոր մեղադրյալներ կամ տուժողներ չեն հայտնաբերվել:

| <b>2011թ. 166-րդ հոդվածով փոխանցված քր. գործ</b> |         |               |                    |                 |                     |
|--------------------------------------------------|---------|---------------|--------------------|-----------------|---------------------|
| Քր. գործ                                         | Նոր զոհ | Նոր մեղադրյալ | Սկզբնաղբյուր երկիր | Վերջնակետ երկիր | Ներգրավման ձևը      |
| <b>1</b>                                         | -       | -             | <b>ՀՀ</b>          | <b>ՀՀ</b>       | <b>Պոռնկություն</b> |

**3. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 168-րդ հոդված՝ «Խնամքը ստանձնելու նպատակով երեխայի առքը կամ ստանձնողի խնամքին հանձնելու նպատակով երեխայի վաճառքը»>**

2011թ.-ի ընթացքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 168-րդ հոդվածի հատկանիշներով բացահայտվել է հանցագործության 1 դեպք, որի հարուցումը մերժվել է ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 37 հոդվածի 1-ին մասով:

**4. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ, 262-րդ հոդվածներ «Շահադիտական նպատակով այլ անձի պոռնկությամբ զբաղվելուն ներգրավելը» և «Պոռնկությամբ զբաղվելուն նպաստելը»>**

2011թ.-ի ընթացքում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 261-րդ, 262-րդ հոդվածների հատկանիշներով հարուցվել են քրեական 32 նոր գործեր, բացահայտվել է հանցագործության 45 դեպքեր: 45 դեպքերից մեծ մասը վերաբերում է մահճակալներով սննդի օբյեկտների՝ «Հյուրանոցային համալիների» աշխատակիցների կողմից այլ անձանց պոռնկությամբ զբաղվելուն նպաստելուն, 2-ը անչափահասի օգտագործմամբ /1-ը սույն հաշվետվության 132-րդ, 132<sup>2</sup>-րդ հոդվածներին առնչվող մասում նկարագրված՝ վերաորակված գործով անչափահասին վերաբերող այլ դրվագ/ :

Բացի այդ, 2011թ.-ի ընթացքում ՀՀ ոստիկանության կողմից իրականացվել են նաև թրաֆիքինգի դեմ պայքարի ոլորտի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ:

Հասարակական և միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ, ոստիկանության համակարգմամբ և անմիջական մասնակցությամբ ոստիկանության թվով 55 աշխատակիցների

համար կազմակերպվել են <<Թրաֆիքինգի>> խնդիրներին վերաբերվող դասընթացներ: Թվով 7 աշխատակիցների համար դասընթացներ են կազմակերպել Ուկրաինայում և Բելառուսի Հանրապետությունում, այլ պետությունների ներկայացուցիչների հետ համատեղ: Բաժնի ծառայողների կողմից դասախոսություններ են կարդացվել նաև ՀՀ ոստիկանության Ակադեմիայում վերապատրաստվող ծառայողների համար:

Ոստիկանության աշխատակիցները ակտիվ մասնակցություն են ունեցել տեղական և միջազգային խորհրդաժողովներին, սեմինարներին և հանդիպումներին:

ԱՄԿ-ԵԱՀԿ աջակցությամբ իրականացվել են՝ իրավապահ մարմիններին դասավանդողների համար թվով 8 մոդուլների և դիդարկտիկ նյութերի մշակման աշխատանքները, որի շնորհանդեսը տեղի ունեցավ 26.10.11թ.-ին: Մոդուլները արդեն իսկ ներկայացվել են՝ ոստիկանության ակադեմիայի, դատախազության դպրոցի դասախոսներին, ինչպես նաև թվով 40 աշխատակիցներին: Այն ներառվել է ուսումնական գործընթացում:

Շարունակվել են ՀՀ քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծի հետ կապված աշխատանքները: Վերջինս 2011թ.-ի ապրիլի 9-ից մտել է ուժի մեջ:

Կատարելագործվում է համապատասխան վերլուծական համակարգչային ծրագիրը: Այդ ուղղությամբ ակտիվ փոխհամագործակցություն է իրականացվել ՀՀ-ում ԱՄԿ գրասենյակի հետ, որի կողմից տրամադրվել է համակարգիչ համապատասխան ծրագրով: Ներկայումս ծրագիրը գտնվում է փորձաշրջան անցնելու փուլում:

Հասարակության իրազեկումը բարձրացնելու նպատակով նյութեր են տրամադրվել զանգվածային լրատվական միջոցներին, հարցազրույցներ տրվել մի շարք լրագրողների:

police.am կայքէջում առանձին հղումով ստեղծվել է թրաֆիքինգին վերաբերող հավելվածների շարք:

ԵԽ ԳՐԵՏԱ փորձագիտական խմբի հետ կապված՝ մշակվել է հարցաշարի շուրջ 50 հարցերի վերաբերյալ պատասխանների նախագիծը, կազմակերպվել խմբի հանդիպումը ՀՀ ոստիկանության ղեկավարության հետ:

Մի շարք աշխատանքներ են իրականացվել նաև ի կատարումն Հայաստանի Հանրապետությունում 2010-2012 թվականների ընթացքում մարդկանց շահագործման (թրաֆիքինգի) դեմ պայքարի կազմակերպման ազգային ծրագրի և ծրագրի իրականացման ժամանակացույցով նախատեսված դրույթների:

**<< ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**